

paa, at de foreslaaede 10 Aar skulle nedsættes til 3 Aar, forekommer mig, at have Charakteren af en vis Tingen og Brutten, som ikke ved enhver Leilighed kan anbringes paa rette Sted, og jeg skal henstille til Thinget, hvorvidt det ved denne Leilighed findes anbragt paa sit rette Sted.

Wissens: Jeg skal først tillade mig at komme tilbage til en Ytring, der faldt under den første Behandling, men som jeg var afskaaren fra at imødegaae. Man meente, at da Thorvaldsen i sin Tid havde ønsket, at Museet skulde opnaae den samme Eneret, som enhver anden Billedhugger havde Afgang til at opnaae for sine Værker, saa maatte det antages, at han nu vilde ønske, at man skulde vedtage en Undtagelseslov, der skulde give Museet en aldeles extraordinair Eneret, som ingen anden Billedhugger har Afgang til at opnaae. Selv om denne Slutning var rigtig, vilde den ikke have meget at betyde. Som Autoritet for Lovens Hensigtsmæssighed kan man ikke anføre Thorvaldsen; thi Kunstnerdygtighed, og klar Indsigt i Virkningen af fremtidige Lovbestemmelser, selv om disse angaae Kunsten, ligge saa fjernt fra hinanden, at man ingen Slutning kan drage fra den ene til den anden, snarere omvendt. Hvis Thorvaldsen nu levede blandt os, turde der vel være tilstrækkelig Grund til at tage Hensyn til et Ønske fra hans Side, af Taknemmeligheds- og af Pietets-hensyn, men nu troer jeg, at der for os ikke er Andet at gjøre, end at undersøge, om den foreslaaede Lov vil virke til Fordeel for Kunstfandsen og den kunstneriske Smag, eller omvendt. At betræde en anden Vej end den, der saaledes anvises os, for at vise en særegen Ære for hans Kunstværker, vilde vistnok ikke

være at handle i den Aand, som bejalede den hedengangne Mester, da han skænkede os sine rige Kunstskatte.

Til Grund for Lovforslaget ligger den Forudsætning, at naar Afstøbningen af Thorvaldsens Værker blev gjort til Gjenstand for frit Erhverv, saa skulde der udbrede sig en stor Mængde af slette Afstøbninger, deels fordi man mener, at Gibberne ville vedblive at betjene sig af de gamle Former, efter at de vare utilbørligt afslidte, deels fordi de ikke ville anvende den tilbørlige Omhu ved Borttagelsen af Støberaandene. En saadan Frygt strider mod al Erfaring, som ved enhver Leilighed stadfæster det Modsatte; for det Første at man mere end paa nogen anden kan stole paa den Virksomhed, som er gjort til Gjenstand for Livserhvervet, og for det Andet, at den frie Concurrence mere end noget Andet bidrager til at skaffe gode Værer til billig Priis. Og hvad nu navnlig Formerne angaaer, da vil jeg henvise til den Erfaring, at overalt, hvor Industrien blomstrer; seer man Fabrikkerne underkaste sig utrolige Bekostninger, for at anskaffe nye Maskiner, nye Former, nye Mønstere, og det er ikke af Tilbøielighed, men det er fordi Concurrencen tvinger dem dertil, fordi det er til deres egen Fordeel. Overhovedet er det netop Monopolerne og ikke Concurrencen, som pleie at frembringe saadanne Virkninger som de befrygtede, og i det nærværende Tilfælde er der saa meget mindre Grund til at frygte, som hele Bekostningen ved Anskaffelsen af nye Former er forholdsvis meget ringe, saa ringe, at det ikke kan betale sig at vedblive at benytte gamle Former, naar disse ikke mere give gode Afstøbninger.